

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE OCH ÅRSREDOVISNING för räkenskapsåret 2017   Org.nr 812400-7298

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

STYRELSE

Ordförande: Lars-Olof (LO) Landin

V.ordförande: Jan Lundberg

Kassör: Jeanette Svelander

Övriga ordinarie ledamöter: Niclas Holmberg, Per Lönnqvist och Erik Rendle

Suppleant: Marcus Edvardsen och Runar Finnman

NÄRINGSLIV MED TONVIKT PÅ BESÖKSNÄRINGEN PÅ DALARÖ OCH ORNÖ

Media och marknader

Turistbyrån fortsätter att arbeta med hemsida www.dalaro.se med maximal sidoptimering, Trafiken till hemsidan är flera hundra besökare om dagen under lågsäsong.

Facebook Visit Dalarö med över 3000 gillamarkeringar gör under året inlägg månadsvis och i samband med evenemang. Totalt publicerar vi 60-talet inlägg under året och når mellan 500 och 2500 personer varje gång. Vi påminner om att affärerna och restaurangerna är öppna året om. Kombinerat med regelbunden e-post till ca 2000 personer varje gång har Dalarö ett mycket professionellt mediautbud via Turistbyrån.

Höstmarknads- och Julmarknadsannonseringen i Facebook var betalannonser som täcktes av ståndintäkter. För 3500 kr per annons nådde vi 53.000 personer i oktober och 45.000 personer i december. Antalet marknadsbesökare var lika högt som de senaste åren. Inga tryckta annonser har köpts i år. Kommunen stod för gran och belysning.

Turistbyrån fortsätter att ha **öppet året runt** och sköter under somrarna gästhamnarna i både Askfatshamnen och vid Hotellbryggan. Pga en kall sommar tappade vi 3-400 gästbåtar jämfört med säsongen tidigare. Särskilt våren och hösten var riktigt dåliga hamnmånader.

Välkommenskylden vid bron uppgraderades med en ny informativ karta, foton och välkomsttexter på tre språk samt ny belysning. Nya kartan trycktes också upp i mindre format och placerades som information längs Odinsvägen och i hamnarna. Den nya kartan trycktes också upp i en ny **välkommenbroschyr** med två språk för utländska besökare.

Dalaröguiden trycktes i 37.000 exemplar och distribuerades som vanligt till samtliga hushåll i Haninge samt delades ut till besökare i Turistbyrån, i affärer och restauranger och i gästhamnarna. Idén är att ge ut en året-runt-information till boende om service och till besökare om vad som finns att se och göra i Dalarö.

Restauranger

På **Hotellbryggan och Odinsvägen** har Hamncaféet stängt i och med denna säsong. Tullhusets Restaurang hade mycket dåligt öppethållande 2017 och byter ägare och namn 2018 till Tullhusets Restaurang & Bar. Lasse Ejdeklint tidigare Ornökrogen är ny ägare. Bageriet, Restaurang Ankaret, Restaurang Mysingen och Pizzerian fortsätter att utvecklas.

Bistro Solsidan i Askfatshamnen fortsätter att växa. Dalarö skans får ny ägare fr o m januari 2018.

Handel

Dalarös diverse tidigare Dalarös presenthylla lägger ner. Lanthandeln har samma öppettider som tidigare, liksom Fiskaffären. Dalarö Ost & Gott i Pelle-P-huset har öppet hela året. Pelle-P-butiken var som tidigare år öppen under sommaren. ICA Norbergs och Macken var som vanligt öppna hela året.

Boende

Hotell Bellevue har upphört och Strand stängdes redan förra året. Vandrarhemmet Lotsen med ett fåtal sängplatser är nu det enda boendet i byn förutom viss stug- och våningsuthyrning. Smådalarö gårds verksamhet fortsätter att utvecklas. På Ornö öppnas boende både på Sundby gård och i ett nybyggda Ornö skärgårdshotell. I Kyrkviken blir det mack och gästhamn. Ornökrogen är till salu.

Turistbyrån har på uppdrag gjort en första uppskattning av **Besöksnäringens storlek** på Dalarö och Ornö - Sveriges i dag i särklass snabbast växande näring;

Näring	Omsättning kr	Årsanställda
Handel	63.000.000:--	34
Transporter	26.000.000:--	20
Boende	29.000.000:--	23
Restaurang	14.000.000:--	33
Övrig turism (Nöjen, sport, gästhamn mm)	2.000,000:--	10
Totalt	134.000.000 kr	120 personer

Beräkningarna är preliminära och i underkant, men ger ändå en god uppskattning av hur viktig besöksnäringen är för en region med ca 1.800 fastboende och där mindre än 50% av de boende är i yrkesverksam ålder.

FÖRENINGSLIVET PÅ DALARÖ

DFF tillsammans med 20-talet föreningar och företag är medlem i den lokalthållande föreningen **Dalarö Kultur & Föreningscentrum på Tullhuset**. Samtliga använder Tullhuset som möteslokal.

Arbetsgruppen för Dalarö Vision, där DFF har sekreteraruppdraget, har under året slutfört arbetet genom att tillföra de åsikter som inkommit. Arbetet redovisas löpande på föreningslivets hemsida www.tullhuset.org. Visionen har blivit omskriven i Tidningen Skärgården. Visionen överlämnas våren 2018 till kommunstyrelsen med krav på att den fortsättningsvis ska vara ett styrdokument för kommunen i den framtida samhällsplanering.

Visionsarbetet övergår nu till att utgöra grund för konkreta **handlings- och åtgärdsplaner**. På ordförandemöten hösten 2017 på Tullhuset har frågan om vilken hänsyn som kommunen har tagit till de förväntade trafikproblemen, när Hotellbryggan ska göras om, med tanke på hur kaotisk trafiksituationen är redan nu. Vidare har utredningarna om Ornöfärjans framtid tagit upp på dessa ordförandemöten. Det finns ett uttalat behov att Dalarö har någon som kontinuerligt bevakar för byn viktiga infrastrukturfrågor. Turistbyrån fyller idag denna funktion.

HANDLINGSPLAN FÖR TRAFIK, PARKERING, KOMMUNIKATIONER OCH HAMNAR PÅ DALARÖ

Våren 2017 presenterade Turistbyrån på Företagarföreningens uppdrag för Stadsbyggnadsnämnden den parkerings- och hamnplan, som redovisades på förra årsmötet.

Planen togs väl emot. Kommunen vidtog genast åtgärder genom att på prov under sommaren ta betalt för **parkering i Askfatshamnen**. Eftersom parkeringen i Vadviken fortfarande var gratis skapade åtgärden dock en överbelastning på denna parkering, varför testet inte gav något bra svar i vilken utsträckning avgifter gör att P-platserna på Dalarö används effektivare.

Den omdisponering av befintliga P-platser, som enligt vår utredning kan öka antalet P-platser inom befintliga ytor med 50-60%, vilket var planens huvudförslag, gjordes det inget med. Under hösten har kommunen samlat berörda företag/föreningar i Askfatshamnen för att få synpunkter på avgiftstestet. Till nästa år kommer parkeringarna i både Askfatshamnen och Vadviken att avgiftsbeläggas. Avgifterna blir dock lägre, säsongskort införs för de som behöver, P-automater med ordentliga instruktioner sätts upp, skyltning förbättras, inte minst inne i centrum där stoppförbudszoner m.m. är påkallat för att effektivisera trafikflödet. Dessutom kommer parkeringsavgifter endast att tillämpas under högsäsongen juni-aug.

Hamnplanen gjorde att kommunen har börjat gå igenom kontraktssituation för båtplatserna i Fiskarhamnen och vid Hotellbryggan för att förbereda en omdisponering. Dessutom repareras Piren i Askfatshamnen under vintern. Handlingsplanen ledde således till att arbete inletts i två på Dalarö sedan länge angelägna och ofta påtalade behovsområden – parkering och hamnanläggningar.

Lokaltrafikplan - Turistbyrån har inletts arbetet med en plan för en bättre och mer rationell lokaltrafik i mindre bussar och eltaxibilar. Trafiken på Dalarö blir alltmer kaotisk. Färjeläget kommer att finnas kvar ett bra tag till. Men att köra stora, halvtomma ledbussar genom byn och upp till Smådalarö är inte rationellt. Det korkar igen trafiken, bussar hamnar i diket osv. När den planerade byggverksamheten kommer igång vid Hotellbryggan kommer situationen att bli ännu mer akut. Vår idé är att låta de stora Handenbussarna vända vid Kanalbron och därifrån ordna små lokalbussar och små eltaxibilar för att ta busspassagerare och restaurangbesökare till och från Schweizerdalen, Malmen, Kattvik, centrala byn, Baldersvägen och Smådalarö

MÖTEN

Styrelsen har hållit 3 protokollförda styrelsemöten samt deltagit i ett flertal arbets- och ordförandemöten samt har arrangerat ett årsmöte i mars med 15 av 55 företag representerade. Efter årsmötet ordnades en gemensam middag i Tullhuset i knytkalasform med hjälp av restaurangerna Ankaret, Mysingen och Pizzerian.

EKONOMI OCH MEDLEMMAR

Under 2017 har 6 företag lämnat och 3 företag har tillkommit. Under våren 2018 kommer fler nya företag att anslutas. Antalet medlemsföretag var vid årsskiftet 52 stycken.

Föreningens ekonomiska ställning framgår av resultat- & balansräkning.

Annons- och övriga intäkter var 100 tkr (2016: 112,5 tkr) och medlemsintäkterna var 88 tkr (2016: 97,5 tkr), eller totalt 188 tkr (2016: 210 tkr).

Kostnaderna var 229 tkr (2016: 202 tkr), där kostnadsökningen från föregående år beror på uppgraderingen av välkomstskylten, vilket i kombination med något lägre intäkter bidragit till negativt resultat.

Styrelsen föreslår att årets underskott på drygt 13 tkr balanseras i ny räkning, efter det att avsättningen för reparation av Välkomstskylten utnyttjats.

Vid årsskiftet hade föreningen en likviditet på ca 14 tkr (2016: 68 tkr).

Styrelsen föreslår oförändrade serviceavgifter och annonspriser.

FÖRSLAG TILL VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET FÖR 2018

1. Dalarö guiden produceras, trycks och distribueras från månadsskiftet maj/juni som tidigare.
2. Välkomstskylten uppdateras endast med företagsinformationen.
3. Företagarföreningen tar initiativ till att organisera ett nytt föreningsstyrt lokalt servicebolag på Tullhuset för att sköta det som Turistbyrå gör idag. Ny Turistbyrå upphandlas 2019.
  - Turistbyrå och gästhamn - Bevakning av infrastruktur-, hamn- och transportfrågor
  - Kommersiella evenemang - Minikonferens- och seminariecentrum
  - Media och IT-support – medlemsregister, hemsidor, sociala media
4. En ansökan om Leader-bidrag för att förbättra lokalinformationen för boende och besökare med bl.a. digital annonsering lämnas in till Jordbruksverket.

Dalarö 30 / 1 2018

Lars-Olof Landin, ordförande

Jan Lundberg, v.ordf

Jeanette Svelander. kassör

Niclas Holmberg

Per Lönnqvist

Erik Rendle

Marcus Edvardsen

Runar Finnman

Min revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning har avgivits den / 2018

Bo Tyrefors, revisor